

จุดยืนของราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย

“ยุติการใช้แอมเฟตามีน/เมทแอมเฟตามีน ในสตรีก่อนตั้งครรภ์ ระหว่างตั้งครรภ์และให้นมบุตร”

การใช้แอมเฟตามีนและเมทแอมเฟตามีนในสตรีวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะในระหว่างตั้งครรภ์และการให้นมบุตร เป็นปัญหาสำคัญที่สะท้อนทั้งมิติทางการแพทย์ สังคม และกฎหมาย สารเหล่านี้จัดเป็นยาเสพติดให้โทษประเภท 1 ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ห้ามผลิต ครอบครอง และใช้โดยเด็ดขาด หลักฐานเชิงประจักษ์จากทั้งในและต่างประเทศชี้ชัดว่า การใช้ในระหว่างตั้งครรภ์สัมพันธ์กับภาวะแทรกซ้อนรุนแรง เช่น ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ ภาวะคลอดก่อนกำหนด ขณะเดียวกันยังส่งผลกระทบต่อทารกไม่ว่าจะเป็นการเจริญเติบโตช้าในครรภ์ น้ำหนักแรกเกิดต่ำ ศีรษะเล็ก ไปจนถึงปัญหาพัฒนาการและพฤติกรรมในระยะยาว ยิ่งไปกว่านั้น สารนี้ยังสามารถขับออกทางน้ำนมมารดาและก่ออันตรายต่อทารกแรกเกิดได้

แม้จะยังไม่มียาที่ได้รับการรับรองในการรักษาภาวะติดสารแอมเฟตามีน/เมทแอมเฟตามีน หากแต่การบำบัดทางพฤติกรรม โดยเฉพาะ contingency management* ร่วมกับการสนับสนุนทางจิตสังคม โดยทีมสหสาขาวิชาชีพ ถือเป็นแนวทางที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล (การดูแลผู้ป่วยจำเป็นต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และข้อมูลสุขภาพต้องได้รับการคุ้มครองอย่างเคร่งครัดตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562)

อีกประเด็นที่ต้องให้ความสนใจได้แก่ เด็กซึ่งเกิดจากมารดาที่ใช้สารเสพติดกลุ่มนี้สมควรได้รับการเฝ้าระวังและติดตามอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่ช่วงทารกแรกเกิดที่อาจพบอาการถอนยาและความผิดปกติด้านการกินหรือการนอน ไปจนถึงการติดตามการเจริญเติบโตและพัฒนาการในวัยเด็กเล็ก รวมทั้งการเฝ้าระวังปัญหาการเรียนรู้และพฤติกรรมเมื่อเข้าสู่วัยเรียน

ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทยจึงขอยืนยันจุดยืนอย่างชัดเจนว่า “การตั้งครรภ์ที่ปลอดจากแอมเฟตามีนคือรากฐานแห่งความปลอดภัยของแม่และลูก” และขอเรียกร้องให้บุคลากรสาธารณสุข ครอบครัว ชุมชน และทุกภาคส่วนในสังคมร่วมกันสร้างความตระหนัก สนับสนุนการคัดกรองและการรักษาแบบไม่ตีตรา (nonstigmatization) พร้อมจัดระบบติดตามดูแลทารกกลุ่มเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากการใช้สารเสพติดนี้อย่างจริงจังต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2568

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงสฤพรณ วิไลลักษณ์)

ประธานราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย

*การรับมือกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น